

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN
ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES

HUNGARIAN SCIENCE ABROAD
PRESIDENTIAL COMMITTEE

Tisztelt Olvasóink!

A magyar diaszpóra tudósainak és tudományos szervezeteinek tárgyiasult szellemi öröksége: könyvtári és levéltári dokumentumok, gyűjtemények, hagyatékok sorsa sok esetben megoldásra vár. Az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége 12. alkalommal rendezi meg Felsőpulyán a „Kufstein” tanácskozást, amelynek címe ezúttal a Magyar örökség Nyugaton, mottója pedig Goethétől származik: „Amit rád hagytak őseid, tedd magadévá, hogy tiéd legyen.”

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottsága is részt vesz az örökségmentő és -hasznosító munkában, amely kizárólag széles körű összefogással képzelhető el. Kérjük és biztatjuk Önöket is, hogy vegyenek részt a közös gondolkodásban és lehetőség szerint a közös cselekvésben: a feltárásban, a megőrzésben, illetve a technikai kérdések megoldásában.

A szeptemberi tanácskozás eredményeiről egy későbbi hírlevelünkben számolunk be.

Kocsis Károly elnök

2. oldal

ELISMERÉSEK, DÍJAK

Puskás E. Judit, a kanadai Akron Egyetem professzora, az MTA köztestületének külső tagja, a **Rákellenes és gyógyító hatásokkal rendelkező, biztonságosabb és erősebb mell-implantátumok című, általa vezetett projekttel 100.000 dollárt nyert** a GE&Partners Healthmagination Cancer Challenge innovációs pályázatán.

[Bővebben:](#)

KUTATÁSI HÍREK

Az MTA nemzetközi vendégkutatókat fogadó programjának keretében **Bögre László**, a Royal Holloway University of Londonnak **a növényi növekedés jelátviteli folyamatainak nemzetközileg elismert szakértője** három hónapot az MTA Szegedi Biológiai Kutatóközpontjában fog eltölteni.

[Bővebben:](#)

A **kutatási prioritásokat**, az egyes részlegekben folyó munka összehangolását és a dél-szlovákiai **Fórum Kisebbségkutató Intézet** középtávú, 2018-ig tartó tervét vitatták meg július 16-17-én az intézet munkatársai.

[Bővebben:](#)

A kárpátaljai magyarság létszámának alakulásáról készített kutatásaik

eredményéről nyilatkozott Molnár D. István és az MTA köztestületének külső tagja, Molnár József, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Földtudományi Tanszékének két oktatója.

[Bővebben:](#)

PUBLIKÁCIÓK

Konglomerát (Erdély) címmel jelent meg **Kántor Lajos irodalomtörténésznek**, az MTA köztestülete külső tagjának kötete, melyben Szilágyi Domokos, Gaál Gábor, valamint Szabédi László szövegeinek segítségével „a romániai magyar politikátörténet, eszmetörténet, irodalomtörténet égető kérdéseiről” szól.

[Bővebben:](#)

Sótonyi Péter orvosprofesszor írt könyvismertetőt az Acta Histochemica

153/32. számában **Makovitzky József** patológus-professzornak, az MTA külső tagjának **a Prof. Dr. György Romhanyi (1905–1991) als Persönlichkeit, Wissenschaftler und Lehrer – ein Beitrag zur Geschichte der Polarisationsmikroskopie** című

3. oldal

könyvéről, mely a humán amiloid felfedezésének 70. évfordulója alkalmából jelent meg.

Az *Amerikai Magyar tanárok Egyesülete 2012. évi konferenciáján* elhangzott előadások kivonatai fölkerültek a szervezet honlapjára.

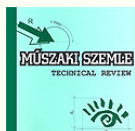
[Bővebben:](#)

..LÉTÜNK
TÁRSADALOM • TUDOMÁNY • KULTÚRA

Megjelent a vajdasági *Létünk*

című társadalmi, tudományos, kulturális folyóirat *idei 2. száma*.

[Bővebben:](#)

Megjelent az Erdélyi Magyar Műszaki Társaság kiadványai

közül az *EMT Tájékoztató 2012/7-8. és a Műszaki Szemle 2012/57. száma*.

[Bővebben:](#)

Hadrovics László nyelvész egyetemi tanárról, akadémikusról, Alsólendva város szülőttéről emlékeznek meg

a szlovéniai magyar hetilapban. A tudós a magyar nyelv szláv jövevényszavaival, történelmi kapcsolataival, magyar jelentésséggel és mondattannal foglalkozott.

[Bővebben:](#)

SZERVEZETI HÍREK

Kulturális turizmus alapképzést indít a *Babeş-Bolyai Tudományegyetem*

Történelem és Filozófia Kara az országban elsőként, magyar tannyelven is.

[Bővebben:](#)

A *Babeş-Bolyai Tudományegyetem*

Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Kara

Marketing stratégiák és politikák, Vállalkozásmenedzsment, Vállalati pénzügyek magyar magiszteri képzéseket indít.

[Bővebben:](#)

Közös **informatikus-mérnök-tanári**

képzésre vonatkozó akkreditációs folyamatot indít el az *Újvidéki Egyetem* szabadkai Magyar Tannyelvű Tanítóképző Kara és az *Óbudai Egyetem*.

Az így szerzett oklevelet egyik országban sem kell majd honosítani.

[Bővebben:](#)

A *Vajdasági Tudományos és Művészeti Akadémia* megválasztotta új

vezetőségét. Az akadémia elnökségi tagjai

4. oldal

között van **Kastori Rudolf egyetemi tanár**, az MTA külső tagja és **Szalma József egyetemi tanár**, az MTA köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

Szeptembertől
12. alkalommal
indul
a **Nyíregyházi**

Főiskola gazdálkodási és menedzsment (közgazdász) szakja a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán, Beregszászban.

[Bővebben:](#)

RENDEZVÉNYEK

SAPIENTIA
ERDÉLYI MAGYAR
TUDOMÁNYEGYETEM

A **Sapiientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem** július 24-29. között tudományos programjaival részt vett a **tusványosi szabadegyetem**

(23. Bálványosi Nyári Szabadegyetem és Diáktábor) rendezvénysorozatában.

[Bővebben:](#)

Augusztus 6-10. között került sor a PhD hallgatók nyári továbbképző taborára és a **PhD hallgatók VIII.**

nemzetközi tudományos konferenciájára Miskolcon.

[Bővebben:](#)

Nyugati Hírlevél Augusztus 12-én
független elektronikus újság **Sandra Mathias**
egyetemi professzor a **Kodály-módszerről**
tartott előadást az Egyesült Államok-beli
Columbusban.

[Bővebben:](#)

Az **Erdélyi Múzeum-Egyesület** kutatói számos tudományos programmal vettek részt a **Kolozsvári Magyar Napok** rendezvénysorozatában.

[Bővebben:](#)

Kilencedik alkalommal szervezik meg Hargita megyében a **Szelterszi** társadalomtudományi tábort augusztus 23-26. között. A program friss kisebbségkutatói eredményekkel kapcsolatos előadásokból, vitákból, könyvbemutatókból és dokumentumfilmek megtekintéséből áll össze.

[Bővebben:](#)

A TUDOMÁNY SZOLGÁLATÁBAN

A közelmúltban elhunyt **Berényi Dénes** **akadémikusra**, az MTA Atommagkutató Intézetének

volt igazgatójára, az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottságának alapító elnökére emlékező írások olvashatók az MTA honlapján.

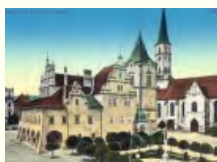
[Bővebben:](#)

Elhunyt **Palkó Attila**
kolozsvári történész, néprajzi
író, régész, az MTA
köztestületének külső tagja.

[Bővebben:](#)

ÉVFORDULÓK, TUDOMÁNYTÖRTÉNET

Lőcsén született 210 évvel
ezelőtt **Fuchs Vilmos**
geológus, bányamérnök,
vegyész, kohász, akit szak-
irodalmi munkásságáért a bécsi tudományos
akadémia 1848-ban tagjává választott.

[Bővebben:](#)

135 évvel ezelőtt született
a magyar származású amerikai
gyermekorvos, Schick Béla.
A diftéria iránti fogékonyság
felismerésére dolgozott ki bőrreakciót, amely
„Schick-test” néven vonult be az orvosi
gyakorlatba. Részt vett az új tudomány,
az allergia alapjainak lefektetésében is.

[Bővebben:](#)

Az Arad megyei Kisjenőn
született 120 esztendeje **Balogh**
Ernő geológus, egyetemi tanár,
az Erdélyi Múzeum-Egyesület
természettudományi szakosztályának elnöke.
Ásvány- és kőzettani kérdések foglalkoz-
tatták, barlangtani vizsgálatokat végzett.

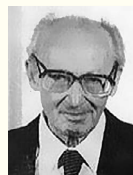
[Bővebben:](#)

A londoni magyar **mate-**
matikus, Vermes Pál

115 évvel ezelőtt született. Fő kutatási területe
a végtelen sorok szummabilitása, e kutatása-
ival nemzetközileg elismert nevet szerzett.

[Bővebben:](#)

110 éve látta meg a napvilágot
Brassóban **Weiszfeiler Gyula**
mikrobiológus, egyetemi tanár,
az MTA tagja. Fő kutatási területe
a mikrobaktériumok vizsgálata volt.

[Bővebben:](#)

Ugyancsak 110 éves lenne most
Orowan (Orován) Egon
magyar születésű amerikai
fizikus, metallurgus. A fémfizika,
a fémek képlékeny alakváltozásának
világszerte ismert szakértője, aki
foglalkozott geofizikával, orvosi fizikával
és számos más tudományterülettel is.

[Bővebben:](#)

Nagyváradon született 105 évvel
ezelőtt **Heller László gépész-**
mérnök, műegyetemi tanár.
Megtervezte az Országház hősziv-
vattyús fűtését a Duna vizének felhasználá-
sával. Igényes elméleti munkájában az entrópia
fogalmára alapozott javaslatot dolgozott ki
például atomerőművek körfolyamatainak
műszaki fizikai tárgyalására.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

6. oldal

Éppen 100 esztendeje született meg Szabadkán **Tarján Imre biofizikus**, kristályfizikus, egyetemi tanár. Mind a biofizikában, mind a kristályfizikában nemzetközileg elismert eredményei voltak, tudományos iskolát teremtett.

[Bővebben:](#)**FELHÍVÁSOK**

Magyar örökség Nyugaton. Az anyagi és szellemi javak felderítése, számbavétele és megőrzése címmel rendezi meg szeptember 8-9-én az Ausztriai Magyar Egyesületek és Szervezetek Központi Szövetsége az örvidéki (burgenlandi) Felsőpulyán a **XII. „Kufstein” tanácskozást.**

[Bővebben:](#)

A **Selye János Egyetem** szeptember 13–14. között nemzetközi tudományos konferenciát rendez Komáromban **Művelődés – identitás – egészség** címmel.

[Bővebben:](#)

A **72-es Beadvány. Nemzetiségi és oktatáspolitikai a '60-'70-es években a Szovjetunióban** címmel a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Lehoczky Tivadar Intézete szeptemberben konferenciát szervez.

[Bővebben:](#)

Magyarország Szabadkai Főkonzulátusa és a Magyar Nemzeti Tanács a 2012. évi Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából **Magyar tudományosság a Vajdaságban címmel pályázatot** hirdet. Beadási határidő: október 1.

[Bővebben:](#)

Október 28. és november 2. között kerül sor az **Amerikai Magyar Orvosszövetség 44. tudományos konferenciájára** a floridai Sarasotában.

[Bővebben:](#)

November 9–10-én az Arad megyei Ópáloson rendezi meg a **Partiumi Keresztény Egyetem** Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Tanszéke a **18-19. századi magyar irodalom történetével foglalkozók féléves, Vetésforgó című konferenciáját.**

Az **American Council of Learned Societies/ Amerikai Tudományos Társaság** a 2012-13. évre **doktorandusz ösztöndíjakat** hirdet természet- és társadalomtudományi tantárgyakban. Jelentkezési határidő: november 15.

[Bővebben:](#)

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

7. oldal

Az MTA Magyar Tudományosság Külföldön Elnöki Bizottság hírlevele

2012/8. szám

Felelős kiadó: Kocsis Károly elnök

Szerkeszti a szerkesztőbizottság.

1112 Budapest, Budaörsi út 45.

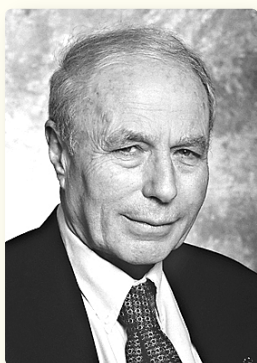
mtkhirlevel@titkarsag.mta.hu

A hírlevél korábbi számai megtekinthetők
az MTA [honlapján](#).

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

Herskó Ferenc

(Karcag, 1937. december 31.)

*Nobel-díjas kémikus,
Izraelben él,
a Magyar Tudományos Akadémia
tiszteletbeli tagja*

Herskó Ferencként született Karcagon 1937. december 31-én. Aaron Ciechanoverrel és Irwin Rose-zal megosztva kapta a kémiai Nobel-díjat 2004-ben az ubiquitin - közvetített fehérjebomlás felfedezéséért.

Az izraeli Haifán él.

2007-ben lett a Magyar Tudományos Akadémia tiszteletbeli tagja, a Kémiai Tudományok Osztályában.

2005. január 28-án angol nyelvű előadást tartott az MTA-n.

Szülovárosában, Karcagon a 2011/2012-es tanévben hetedik alkalommal rendezték meg az Avram Hershko országos természettudományi versenyt.

Born as Herskó Ferenc in Karcag, 31st December 1937.

Avram Hershko shared the 2004 Nobel Prize for Chemistry with Aaron J. Ciechanover and Irwin Rose for their joint discovery of the mechanism by which the cells of most living organisms remove unwanted proteins.

He lives in Haifa (Israel).

He became Honorary member of the Hungarian Academy of Sciences in 2007 in the Section of Medical Sciences. He had a lecture on The Ubiquitin System for Protein Degradation and Some of its Roles in the Control of Cell Division at the HAS on 28 January 2005.

In the 2011/2012 school term The Avram Hershko National Competition in Natural Sciences for students was arranged the seventh time.

KÜLHONI MAGYAR TUDÓSPORTRÉK

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA MAGYAR TUDOMÁNYOSSÁG KÜLFÖLDÖN ELNÖKI BIZOTTSÁG

HUNGARIAN ACADEMY OF SCIENCES HUNGARIAN SCIENCE ABROAD PRESIDENTIAL COMMITTEE

II. oldal

Herskó Ferenc elérhetősége:

Technion-Israel Institute of Technology
Department of Chemistry
Haifa 32000, Izrael
Tel.: (972) 482 953 44
E-mail: hershko@tx.technion.ac.il
www.nobelprize.org/nobel_prozes/chemistry/laureates/2004/hershko-autobio.html

Contact to Avram Hershko:

Technion-Israel Institute of Technology
Department of Chemistry
Haifa 32000, Izrael
Tel.: (972) 482 953 44
E-mail: hershko@tx.technion.ac.il
www.nobelprize.org/nobel_prozes/chemistry/laureates/2004/hershko-autobio.html

